

עמ"ת 27281/03/21 - מאיר דניאל גלרנטר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 27281-03-21 גלרנטר נ' מדינת ישראל

העורר

המשיבה

בפני כב' השופט אילן סלע
מאיר דניאל גלרנטר ע"י ב"כ עו"ד לימור זקן
נגד
מדינת ישראל
ע"י עו"ד ליטל אריאלי

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ביאלין אלעזר) מיום 11.03.21 במ"ת 65610-11-20, במסגרתה הורה על המשך מעצרו של העורר עד ליום 4.04.21, לצורך קבלת תסקיר משלים נוסף בנוגע לשילובו של העורר בקהילה טיפולית.

2. ברקע, כתב אישום שהוגש כנגד העורר המייחס לו 8 אישומים של סחר בסם מסוכן ושני אישומים נוספים של החזקת סם שלא לצריכה אישית. בתמצית, עבירות הסחר המיוחסות לעורר נעשו באמצעות "שומון" "טלגרם" בחודשים אוקטובר ונובמבר 2020. העסקאות בוצעו מול שבעה אנשים שונים, ובמהלכן נמכרו בכל פעם בין 5 ל-20 גרם של סם מסוג קנאביס. בנוסף נטען כי העורר החזיק בשתי הזדמנויות שונות במהלך חודש נובמבר 2020 סם מסוג קנאביס במשקל כולל של כ-350 גרם.

3. לא הייתה מחלוקת באשר לראיות לכאורה ולא באשר לעילת מסוכנות סטטוטורית. השאלה שנידונה הייתה שאלת אפשרות איון המסוכנות בחלופת מעצר.

4. בהחלטה של בית משפט קמא (כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן), מיום 29.11.20, נקבע כי יש להורות על שחרור העורר לחלופת מעצר, במעצר בית מלא בבית אמו ובפיקוחה ופיקוח בן זוגה. נקבעו גם תנאים נוספים של התחייבות עצמית, הפקדה וערבות צד ג' של המפקחים.

5. ערר שהוגש על החלטה זו (עמ"ת 71048-11-20) התקבל, כשנקבע כי היה על בית המשפט לדון בשאלה אם יש בחלופה המוצעת לאיון את המסוכנות, לאחר בחינה של הגורמים המקצועיים. לפיכך נתבקש תסקיר שירות מבחן.

6. התסקיר הוגש ביום 20.12.20, במסגרתו ציינה קצינת המבחן כי העורר נצרך לתהליך טיפולי משמעותי במסגרת קהילה טיפולית סגורה למתמודדים עם בעיות התמכרות. לצד זאת, עד למציאת קהילה טיפולית מתאימה,

מצאה קצינת המבחן את החלופה המוצעת כחלופת גיבוי ראויה.

7. ביום 24.12.20 התקיים דיון בבית משפט קמא (כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן), ונקבע כי אין מקום להורות על השחרור לחלופה המוצעת עד אשר תתבהר התמונה בדבר קליטתו של העורר בקהילה טיפולית. לצד זאת, ציין בית המשפט כי ככל שיהיה שיהוי ממושך מדי, בית המשפט יוכל לחזור ולשקול שוב את עמדתו.

8. ביום 12.01.21, לאחר שקהילת "רטורנו" אישרה את קליטת העורר, הורה בית המשפט על מעצרו בקהילה הטיפולית "רטורנו". בית המשפט לא קבע חלופה מגבה, והורה כי ככל שהעורר יעזוב את הקהילה או יורחק ממנה, הוא ייעצר.

9. העורר שהה בקהילת "רטורנו" מיום 13.01.21 עד ליום 5.02.21, אז הוחלט בקהילה להרחיק את העורר ממנה, נוכח עבירות משמעת והתנהלות בלתי תקינה. על אף שנאמר לעורר על ידי המדריך בקהילה כי עליו להתלוות עמו לתחנת המשטרה, העורר ניצל הזדמנות שנקלעה בפניו, ועזב את הקהילה, ללא ליווי. בחלוף שעות ספורות, לאחר ששוחח עם עורכת דינו, הסגיר עצמו למשטרה.

10. בהמשך לכך, הוגשה בקשה לעיון חוזר מטעם המשיבה, וביום 7.02.21 הורה בית המשפט (כב' השופטת ג'ויה סקפה-שפירא) על המשך מעצרו של העורר, בשים לב לסיכון הנשקף מהעורר, בין היתר, נוכח הסתבכותו באירוע אלימות בקהילה והפרת כללי השהות במקום.

11. דיון נוסף, התקיים ביום 23.02.21 (בפני כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן), במסגרתו, נוכח העובדה, כי למחרת היום היה אמור להיערך דיון בקהילת "רטורנו" בדבר קבלתו מחדש של העורר, נדחה המשך הדיון בהסכמה, והעורר נותר במעצר.

12. בתסקיר שהוגש ביום 4.03.21, ציינה קצינת המבחן כי בדיון שהתקיים ביום 22.02.21, קהילת "רטורנו" החליטה שלא לבחון בשלב זה את אפשרות חזרתו של העורר אליה, בשים לב לכלליה שאין לקבל מי שהוצא מהקהילה בטרם חלפו שלושה חודשים. קצינת המבחן ציינה, כי במקרה של העורר, הסכימה קהילת "רטורנו" לשוב ולדון בקבלתו של העורר בחלוף חודשיים ממועד הרחקתו, לאמור בעוד כחודש ימים. בהתייחס לתקופת הביניים, עד לקיום הריאיון בקהילת "רטורנו", באה קצינת המבחן בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת המעצר בבית אמו.

13. חרף המלצה זו, הורה בית משפט קמא (כב' השופט ביאלין אלעזר) בהחלטה מיום 11.03.21, שלא לשחרר את העורר לחלופה, ותחת זו הורה לשירות המבחן לבחון אפשרות שילובו של העורר בקהילה טיפולית אחרת.

14. בית משפט קמא ציין בהחלטתו, כי גם אם אין בעיה עם המפקחים, קיים קושי להורות על שחרור העורר לתקופת הביניים בשל המסוכנות הנשקפת ממנו, נוכח המעשים המיוחסים לו ובשל כך לא עמד בנהלי הקהילה

הטיפול והורחק ממנה, דבר המקשה לתת אמון בעורר.

מכאן הערר.

15. ב"כ העורר טענה, כי שגה בית המשפט שהה שלא הורה על שחרור העורר לחלופה שנמצאה ראויה, הן על ידי כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן, אשר התרשם ישירות מהמפקחים והן על ידי שירות המבחן שאף הוא התרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים. לעומת זאת, נטען, כי כב' השופט ביאלין אלעזר לא שמע כלל את המפקחים. נטען, כי בית המשפט אף לא נימק את סטייתו מהמלצת שירות המבחן.

16. עוד נטען, כי אין מקום לייחס חוסר אמון בעורר בשל עזיבתו את הקהילה הטיפולית, שעה שהוא התייצב במשטרה, מיד בסמוך לעזיבתו. גם אין זה הגון, כי דווקא מי שהביע רצון ונכונות מלאה ליטול חלק בהליך טיפולי, יורע מצבו אך בשל העדר אפשרות לחזור לקהילה טיפולית לעת הזו.

17. בדיון, הוסיפה ב"כ העורר, כי בין הדיון בבית משפט קמא לדיון בערר, נחבל העורר בפניו, כפי שאכן ניתן היה להיווכח בדיון בו נכח העורר באמצעות היוועדות חזותית. חבלה זו נטען, היא תוצאה של אלימות שהופנתה כלפי העורר בבית המעצר על ידי קבוצה גדולה של בני מיעוטים. העורר פונה לבית חולים ולאחר טיפול הושב לבית המעצר לאגף אחר.

18. מנגד, המשיבה טענה כי אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא, בה לא נפלה כל טעות. לדבריה, הגם שבית המשפט מצא באמו של העורר ובן זוגה מפקחים ראויים, הרי שאלו הגבילו את נכונותם לפקח על העורר לתקופות קצרות, ומשלא ניתן לדעת את היקף תקופת הביניים, עד למציאת מקום בקהילה הטיפולית, הרי שמדובר בחלופה שאין בה לתת מענה של "מעטפת שלמה", ואין אפוא איון למסוכנות. מה גם, שנכח הפרת נהלי הקהילה הטיפולית, לא ניתן לומר כי גם לעת הזו יש בחלופה המוצעת לאיון את המסוכנות.

דין הערר להתקבל.

19. אכן, ככלל, עבירות לפי פקודת הסמים מהסוג שמיוחס לעורר, מחייבות מעצר עד תום ההליכים, למעט במקרים חריגים. זאת, נוכח החשש כי בצע הכסף יביא את הנאשם לביצוע עבירות סמים נוספות מבלי שיהיה די בחלופת המעצר מלהרתיע בעדו (בש"פ 8585/15 **בן לולו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.12.15). ואולם, אין מדובר ב"כלל הרמטי" (בש"פ 240/15 **ביטון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.01.15). החובה הקבועה בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) לתור אחר אפשרות חלופת מעצר שיש בה לאיון את המסוכנות, בדרך שפגיעתה בחירותו של החשוד פחותה יותר, קיימת בכל העבירות כולן (בש"פ 1802/13 **מדינת ישראל נ' אבו ג'אבר** (פורסם בנבו, 12.03.13). המבחן הוא, האם יש בכוחה של חלופת המעצר המוצעת לאיון את המסוכנות במידה מניחה את הדעת (בש"פ 8585/15 **בן לולו**). חלופה תסכון בין היתר, כאשר מדובר בנאשם נורמטיבי ללא עבר פלילי, או כאשר מדובר במי שאינו "נטוע" בעולם עבריינות הסמים (בש"פ 3702/15 **ברק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו,

((3.06.15))

20. עיון בהחלטות בית משפט קמא מלמד, כי כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן מצא את החלופה המוצעת כחלופה ראויה. זאת, לאחר שהמפקחים הביעו בפניו את החומרה שבה הם רואים את המעשים המיוחסים לעורר, והוא נתן אמון מלא במפקחים - אמו של העורר, עורכת דין במקצועה, ובן זוגה. בית המשפט ציין, כי הוא נותן משקל משמעותי ביותר לרצינותם של המפקחים ולהתגייסותם המלאה עד לשילובו של העורר בהליך טיפולי מקיף. בית המשפט ציין גם, כי נוכח שהמפקחים מבינים היטב את משמעות הפיקוח וידווחו לרשויות על כל הפרה.

21. אכן, לעת ההיא, בית המשפט המחוזי סבר, כי לא נכון היה להורות על השחרור לחלופה האמורה בטרם תתקבל חוות דעת מקצועית. ואולם, כשזו הגיעה, עלה ממנה כי היא עולה בקנה אחד עם התרשמות בית משפט קמא. קצינת המבחן, התרשמה מהמפקחים כי הם מכירים בצרכיו הטיפולים של העורר, מביעים תמיכה בהליך טיפולי ממושך, ומעוניינים לסייע לו. היא מצאה את המפקחים מתאימים למלאכת הפיקוח. לצד זאת, קצינת המבחן גם התרשמה מביטוי מוטיבציה של העורר ומרצונו לנהל אורח חיים תקין ושומר חוק. הוא ביטא בפניה רתיעה וחרטה ממעורבותו הפלילית וממעצרו והביע נכונות להליך טיפולי. היא התרשמה, כי העורר הינו בעל כוחות נפשיים להתמודדות. כן התרשמה מיכולתם של המפקחים להטיל סמכות ולצמצם מסוכנות.

22. בסופו של יום, נמצאה קהילה טיפולית ועל כן העורר לא נשלח לחלופת המעצר בבית אמו כי אם בקהילה הטיפולית. אכן, בנקודת זמן מסוימת במסגרת ההליך הטיפולי, העורר לא מילא אחרי תנאי הקהילה הטיפולית ולכן הורחק ממנה. ואולם איני סבור, כי בשל כך לבד יש כדי ללמד על חוסר אמון בו באופן שיש בו כדי לשנות מההתרשמות האמורה. יש לזכור, כי העורר סולק בשל עבירות משמעת ולא נטען לביצוע עבירות פליליות על ידו. כמו כן, הוא אמנם עזב את הקהילה בגפו, אך מיד בסמוך הגיע לתחנת המשטרה. גם שירות המבחן, לא סבר כי יש בעובדה זו של הרחקת העורר מהקהילה כדי לשנות מהמסקנה בדבר התאמת החלופה, כפי שצוין במפורש במסגרת התסקיר מיום 4.03.21. למעשה, עולה כי גם בקהילה "רטורנו" לא ראו את ההפרה של העורר כהפרה כה משמעותית, שכן הם היו נכונים לקצר את התקופה הנדרשת עד לדיון בהחזרת העורר לקהילה, יותר מהתקופה הרגילה הקבועה בנהליה. יש לזכור גם, כי בעבר התיר בית המשפט (המחוזי) לעורר לצאת בליווי אימו למכון וינגייט לצורך השתתפות בלימודי אימון כדורסל, והוא מילא אחר התנאים באופן מלא.

23. בית משפט קמא, לא נימק את הסטייה מהמלצת שירות המבחן במקרה זה, שכאמור ניתנה גם לאחר שהעורר הורחק מהקהילה הטיפולית. יש גם צדק בטענת ב"כ העורר כי יש לתת משקל לעובדה כי כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן התרשם באופן ישיר מהתאמתם הרבה של המפקחים. יש גם צדק בטענה, כי אין זה צודק שדווקא העובדה שהעורר גילה מוטיבציה ורצון ליטול חלק בהליך טיפולי משמעותי, תעמוד לו לרועץ. אכן, בנקודת זמן אחת הוא כשל ולא עמד בנהלי הקהילה, אך יש לתת לכך את המשקל הראוי ולא מעבר לכך.

24. על כל אלו יש להוסיף את העובדה, כי העורר מצוי במעצר תקופה לא מבוטלת, כארבעה חודשים (למעט התקופה בה שהה בחלופה בקהילת "רטורנו"), את קשייו בתקופה זו כפי שבאו לידי ביטוי בתסקירים ובאלימות שספג במסגרת המעצר רק לאחרונה. יש גם לציין כי קצינת המבחן מצאה בקשר המשמעותי של העורר לאמו יש בו כדי

להגביר את המוטיבציה של העורר לשיקומו העצמי.

25. איני סבור כי יש ממש בטענה, כי המפקחים הגבילו את התקופה לגביה הם מוכנים ליטול את אחריות הפיקוח. אכן, עיון בתסקירים השונים מלמד כי המפקחים הגבילו את תקופת הפיקוח שהם היו נכונים ליטול על עצמם לתקופות קצרות (כך בתסקיר מיום 20.12.20 ובתסקיר מיום 4.03.21). ברם, בדיון שהקתיים בפני, הבהירו שני המפקחים כי לא זו הייתה כוונתם, והם אך ענו לתקופות שהוצגו בפניהם. הם הבהירו במפורש בפני, כי אין הם מגבילים את משך התקופה בה הם נכונים לפקח על העורר, על כל המשתמע מכך. מעבר לכך, איני סבור כי יש בחשש המשיבה ממש, שכן ככל שהמפקחים יודיעו בשלב כלשהו שהם מבקשים להפסיק את הפיקוח, בטרם ישוב העורר לקהילה טיפולית, תוכל המשיבה לעתור לעיון חוזר, וככל שלא תמצא חלופה מתאימה, לעתור למעצרו של העורר עד תום ההליכים.

בשים לב לכל האמור, אני מורה על שחרורו של העורר בתנאים שנקבעו בהחלטת בית משפט קמא ביום 29.11.20, לאמור:

1. מעצר בית מלא בבית שברח' מעלה מיכאל 8, כניסה ב', קומה שנייה, באלון שבות, בפיקוח מלא של אמו או בן זוגה לסירוגין. לבית לא ייכנסו אנשים שאינם מוכרים למפקחים.
 2. ערבות צד ג' בסך של 10,000 ₪ של כל אחד מהמפקחים האמורים.
 3. התחייבות עצמית של העורר בסך של 15,000 ₪ והפקדה בסך של 7,000 ₪.
 4. איסור להשתמש באינטרנט או בטלפון חכם מכל סוג שהוא.
 5. בנוסף, ניתן צו פיקוח מעצרים כבקשת שירות המבחן, לפיו העורר יגיע לשירות המבחן מדי שבוע, בליווי אחד המפקחים, למתן בדיקות להימצאות שרידי סם וכן לפגישות מעקביות עם שירות המבחן.
- העורר ישהה בחלופה זו עד אשר ייקלט בקהילה טיפולית "רטורנו" או קהילה טיפולית סגורה אחרת.
- כפי שצוין בדיון, המפקחים חתמו על ערבויות, וההפקדה בוצעה. מכאן, כי תנאי השחרור מולאו.
- המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים ולשב"ס.

ניתנה היום, א' ניסן תשפ"א, 14 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

